

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/19-03/20
URBROJ: 613-04-19-4

Krapina, 26. studenoga 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE NARODNE STRANKE - LIBERALNI DEMOKRATI ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2018.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2018.	17
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske narodne stranke - liberalni demokrati (dalje u tekstu: Stranka) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada, Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Hrvatska narodna stranka, kojoj je u veljači 2005. pristupila stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati. Sjedište Stranke je Kneza Mislava 8, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni. Stranka u skladu s ciljevima, utvrđenim Programom i Statutom, sudjeluje u oblikovanju i izražavanju političke volje građana u cilju izgradnje i unapređenja demokratskog višestranačkog sustava. Zalaže se za razvitak Republike Hrvatske putem sudjelovanja u stvaranju i oblikovanju političke volje naroda, zauzimanja političkih stavova o svim bitnim pitanjima javnog života te poticanja njihovog optimalnog rješavanja, sudjelovanja u izborima za predstavnička tijela građana na svim razinama u Republici Hrvatskoj, davanja smjernica svojim predstavnicima izabranim u predstavnička i izvršna tijela državne vlasti i jedinica lokalne područne (regionalne) uprave, praćenje rada državnih tijela te nositelja javnih i društvenih ovlasti. Izvori financiranja su sredstva proračuna, članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) te drugih prihoda.

Statut je najviši normativni akt kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke, čije su zadnje izmjene donesene u travnju 2016. Na temelju odredbi Statuta doneseni su sljedeći interni akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o članstvu Stranke, Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju (kojim je određeno financijsko i materijalno poslovanje), Pravilnik o ustroju središnjeg ureda, Pravilnik o radu sudova časti (kojim se propisuje ustroj sudova časti u županijskim organizacijama i središnjici Stranke te postupak provođenja stranačke stege), Poslovnik o radu središnjeg odbora (kojim se uređuje sastav, način konstituiranja, ovlasti te način rada i odlučivanja središnjeg odbora) te Poslovnik o radu Nadzornog odbora.

Stranka je u 2014. donijela Načela djelovanja članova Stranke, kojim je utvrđeno etičko ponašanje članova Stranke i temeljne vrijednosti politike Stranke (sloboda, stručnost, poduzetništvo, odvažnost, dosljednost, angažiranost, pristupačnost, različitost i solidarnost te poštivanje temeljnih načela liberalizma i odgovornog javnog djelovanja). Pravila ponašanja uređena su Statutom te Pravilnikom o radu sudova časti Stranke. Načela djelovanja članova Stranke i Statut javno su objavljeni, tiskani te distribuirani svim podružnicama Stranke. Oblici povrede službene dužnosti vezane uz neetično ponašanje u Stranci nisu utvrđeni. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ukoliko bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti. Za promidžbu primjene visokih etičkih standarda, Politička akademija Stranke svake godine održava seminar o etičkim standardima i općim pravilima uljuđenog ponašanja. Godišnji program rada za 2018. donesen je u studenome 2017., a izmjene u listopadu 2018.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu, a članovi Stranke mogu se organizirati prema interesnoj osnovi. Teritorijalnu organizaciju čine podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi. Podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi dužni su poštivati odluke Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke. Podružnica je temeljna organizacijska jedinica koja nema status pravne osobe. Osniva se za područje općine ili grada, a u Gradu Zagrebu podružnice se osnivaju za područje gradske četvrti. Koncem 2018., Stranka ima 505 podružnica. Ogranak se osniva na području jedinice mjesne samouprave ili općine u kojoj ne postoji podružnica Stranke.

Županijske organizacije ustrojene su na području županija, prema administrativno - teritorijalnoj podjeli Republike Hrvatske, a čine ih podružnice i ogranci na području županije. Gradska organizacija Grada Zagreba ima status županijske organizacije. Regionalni savezi su koordinacijsko - organizacijska tijela koja povezuju stranačke županijske organizacije prema tradicionalnim osobitostima regija. Ustrojeno je pet regionalnih saveza. Poslovne knjige za Stranku u cjelini i po podružnicama vodi knjigovodstveni servis.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik te Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine. U Stranci djeluju Sudovi časti, Odbor za statut, koordinacija interesnih odbora, Politička akademija i Savjet Stranke kao političko savjetodavno tijelo. Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke, a može biti izborni ili izvještajno tematski.

Izborni Sabor održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obavezno nakon izbora zastupnika u Hrvatski sabor. Sabor čine Predsjednik i dva potpredsjednika Stranke, članovi Središnjeg odbora, Predsjedništva i Nadzornog odbora, Glavni tajnik, predsjednici podružnica, predsjednici županijskih organizacija, saborski zastupnici i članovi Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, zastupnici u Europskom parlamentu iz redova Stranke, općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici iz redova Stranke te izabrani predstavnici podružnica. Sabor donosi Program i Statut, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, raspravlja i donosi odluku o prestanku rada Stranke ili njezinom spajanju s drugim političkim strankama, utvrđuje opću politiku, smjernice i stajališta Stranke, razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke, raspravlja i prihvaća izvješće o radu središnjih tijela te obavlja druge poslove utvrđene Poslovníkom i Statutom.

Središnji odbor predstavlja najviše političko i programsko tijelo između dva zasjedanja Sabora, koji čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija, zastupnici u Saboru, ministri, državni tajnici te direktori državnih poduzeća iz redova Stranke, po jedan predstavnik iz županijske organizacije na svakih 400 članova županijske organizacije, dvije predstavnice Ženske inicijative, dva predstavnika Mladih, te 15 članova Stranke koje bira Središnji odbor na prijedlog Predsjednika Stranke. Središnji odbor odgovara za provođenje odluka Sabora Stranke, donosi odluke i zaključke te daje preporuke i smjernice Predsjedništvu, odlučuje o povezivanju i suradnji s drugim političkim strankama ili nepolitičkim organizacijama te učlanjenju Stranke u međunarodne organizacije, raspravlja i odlučuje o koaliciji Stranke na državnoj razini, utvrđuje kandidate za Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske i tijela Stranke te obavlja druge poslove predviđene Poslovníkom i Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno - političko tijelo Stranke, koje čine Predsjednik, dva potpredsjednika i počasni predsjednik, predsjednik Središnjeg odbora, predsjednik Savjeta, predsjednik Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, predsjednik Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Glavni tajnik, predsjednici regionalnih saveza, glasnogovornik, predsjednik Mladih, predsjednica Ženske inicijative, voditelj Političke akademije te devet članova koje bira Središnji odbor Stranke. Predsjedništvo provodi Program te odluke Sabora i Središnjeg odbora, utvrđuje nacrt izmjena Programa, Statuta i Pravilnika, koordinira rad regionalnih saveza i županijskih organizacija, analizira, raspravlja i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, predlaže financijski plan, završni račun, upravlja imovinom Stranke i odgovara za njezino korištenje te obavlja druge poslove predviđene Poslovníkom i Statutom.

Predsjednik rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku, izvršava i provodi odluke nadležnih tijela Stranke te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje. Za svoj rad odgovara Saboru i Središnjem odboru. Od prosinca 2017. i u vrijeme obavljanja revizije, Predsjednik je Ivan Vrdoljak.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad Stranke, materijalno - financijsko poslovanje, odgovoran je za unaprjeđenje organizacijske stranačke strukture i unutarstranačke komunikacije, izvršenje odluka izvršnih tijela i za rad središnjeg ureda. Za svoj rad odgovara Središnjem odboru i Predsjedniku Stranke.

Nadzorni odbor ima pet članova. Ocjenjuje zakonitost i statutarnost rada Stranke i svih stranačkih tijela te materijalno i financijsko poslovanje. Za svoj rad odgovara Saboru Stranke. Nadzorni odbori osnovani su u središnjici Stranke, podružnicama i županijskim organizacijama.

Sudovi časti osnivaju se na razini županijskih organizacija i na razini središnjice Stranke. Odluka suda časti na razini središnjice je konačna.

Politička akademija je tijelo čije je djelovanje usmjereno na dodatnu edukaciju i političko obrazovanje članova Stranke.

Savjet Stranke je političko - savjetodavno tijelo koje raspravlja o političkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja Stranke, razmatra i zaključuje o svim pitanjima i aspektima društveno političkog života, predlaže inicijative te daje preporuke i mišljenja pomažući u radu tijelima Stranke. Mandat članova središnjih tijela je četiri godine.

Stranka je koncem 2018. imala 24 zaposlenika i jednu osobu na stručnom osposobljavanju.

Planiranje

Financijski plan za 2018. donesen je u studenome 2017. na sjednicama Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke. Ukupni prihodi planirani su u iznosu 7.450.000,00 kn, a rashodi u iznosu 7.228.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana iz listopada 2018., prihodi su planirani u iznosu 8.050.000,00 kn, što je više za 600.000,00 kn ili 8,1 % dok su rashodi planirani u iznosu 7.100.000,00 kn, što je manje za 128.000,00 kn ili 1,8 % u odnosu na plan.

Izmjenama plana, planirani su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i državnog proračuna u iznosu 5.350.000,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.550.000,00 kn, članskih doprinosa u iznosu 700.000,00 kn, drugih prihoda u iznosu 350.000,00 kn i članarina u iznosu 100.000,00 kn.

Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 3.235.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 3.200.000,00 kn, druge rashode u iznosu 300.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 230.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 120.000,00 kn i donacije (pomoći) u iznosu 15.000,00 kn. Financijskim planom i izmjenama plana obuhvaćene su sve vrste prihoda i rashoda.

Godišnji program rada sadrži opće odrednice i smjernice, aktivnosti organizacijskih jedinica i aktivnosti središnjih tijela Stranke. U okviru redovnog političkog djelovanja Stranka je planirala održavanje javnih skupova, tribina i okruglih stolova, medijske aktivnosti (priopćenja, izjave, reagiranja, tiskovne konferencije, društvene mreže) te redovite aktivnosti koje provode organizacijski oblici Stranke (akcije u lokalnoj zajednici, tradicionalne manifestacije). Za 2018., većina aktivnosti usmjerena je na organizacijsko jačanje Stranke, dodatnu edukaciju i političko obrazovanje članova te sudjelovanje u radu međunarodnih političkih organizacija liberalne organizacije. Godišnji Program rada sadrži predviđena financijska sredstva po aktivnostima i nositeljima aktivnosti, kao i ukupna financijska sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti. Aktivnosti su obavljene u skladu s Planom i Programom rada.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019. te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje i dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 8.028.040,00 kn, što je za 1.455.857,00 kn ili 15,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi, u odnosu na planirane manji su za 21.960,00 kn ili 0,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	4.074.329,00	3.358.352,00	82,4
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.892.500,00	1.946.817,00	102,9
3.	Prihodi od članarina	1.230.458,00	813.857,00	66,1
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	2.041.926,00	1.561.900,00	76,5
5.	Drugi prihodi	244.684,00	347.114,00	141,9
	Ukupno	9.483.897,00	8.028.040,00	84,6

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjeni su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za 480.026,00 kn ili 23,5 % jer nije bilo financiranja izborne promidžbe i prihodi od članarina za 416.601,00 kn ili 33,9 % jer je plaćanje članarina dobrovoljno.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u iznosu 3.358.352,00 kn, što je 41,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista. U skladu s odredbama navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju 2018. Odluku o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika prema kojoj su Stranci za devet zastupničkih mjesta (šest zastupnica i tri zastupnika) raspoređena sredstva u iznosu 3.358.352,00 kn, tromjesečno na središnji račun Stranke u iznosu 839.588,00 kn.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazani su u iznosu 1.946.817,00 kn, što je 24,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista. Stranka je ustrojila evidenciju o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke. Prema evidenciji, Stranka u predstavničkim tijelima 182 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ima 409 vijećnika. Odluke o financiranju redovne djelatnosti iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavilo je 116 jedinica, dok 66 jedinica nije dostavilo odluke. Potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana su u financijskim izvještajima u iznosu 116.275,00 kn. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačena su na žiro - račune organizacijskih jedinica, u različitim intervalima, jednom ili više puta tijekom godine.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu 813.857,00 kn, što je 10,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od članarina u iznosu 106.983,00 kn i članskih doprinosa u iznosu 706.874,00 kn. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Statuta i Pravilnika o financijskom poslovanju. Stranka je koncem 2018. imala 35 367 članova. Pravilnikom o financijskom poslovanju utvrđeni su iznosi članarina i to u visini 5,00 kn mjesečno za članove Stranke koji nisu članovi Središnjih tijela, za učenike, studente i umirovljenike čija mirovina iznosi do 2.500,00 kn te u visini 10,00 kn mjesečno za zaposlene i umirovljenike čija mirovina iznosi više od 2.500,00 kn. Članovi središnjih tijela plaćaju članarinu 80,00 kn mjesečno. Članovi Stranke koji su nezaposleni, korisnici socijalne pomoći ili su bez primanja, kao i počasni dužnosnici i članovi, oslobođeni su plaćanja članarine.

Prihodi od članskih doprinosa ostvaruju se mjesečnim uplatama ministara u Vladi Republike Hrvatske i zastupnika u Hrvatskom saboru u iznosu 1.000,00 kn te drugih dužnosnika uplatama u visini 5,0 % njihove mjesečne plaće. Dužnosnici koji primaju naknadu, plaćaju članski doprinos u visini 25,0 % njihove naknade.

Prema evidenciji, Stranka ima 26 dužnosnika. Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), vodila evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. (obrazac E - G i obrazac E - M) te izdavala potvrde o primljenim članarinama i članskim doprinosima. Stranka u poslovnim knjigama ne evidentira potraživanja od članarina i članskih doprinosa. Koncem svibnja 2016. donesene su izmjene Pravilnika o financijskom poslovanju, kojima se članovima preporuča plaćanje članarine u skladu s mogućnostima, ali plaćanje članarine i članskih doprinosa ne predstavlja obvezu, odnosno ne stvara potraživanje prema članovima koji članarinu i članske doprinose ne plaćaju.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 1.561.900,00 kn, što je 19,5 % ukupnih ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu, od 99 fizičkih osoba u iznosu 982.900,00 kn i od 22 pravne osobe u iznosu 579.000,00 kn. Dobrovoljni prilozima (donacije) ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, a pojedinačni iznosi primljenih donacija u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama navedenoga Zakona. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdane su potvrde te vođena propisana evidencija.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 347.114,00 kn, što je 4,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od kotizacija (uplate članova Stranke za održavanje sportskih igara) u iznosu 246.111,00 kn, otpisa obveza u iznosu 40.021,00 kn, drugih nespomenutih prihoda (povrat više uplaćenih sredstava i odobrenje po računu) u iznosu 32.485,00 kn, povrata (režijski troškovi 8.095,00 kn, za avionske karte 5.406,00 kn) u iznosu 13.501,00 kn, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za osobe na stručnom osposobljavanju u iznosu 7.314,00 kn, naknade šteta temeljem sudskih presuda u iznosu 4.972,00 kn te kamata u iznosu 2.710,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 7.120.940,00 kn, što je za 2.842.741,00 kn ili 28,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na planirane veći su za 20.940,00 kn ili 0,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	3.382.287,00	3.214.200,00	95,0
2.	Materijalni rashodi	4.224.532,00	3.226.310,00	76,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	388.940,00	423.921,00	109,0
2.2.	Drugi materijalni rashodi	3.835.592,00	2.802.389,00	73,1
3.	Rashodi amortizacije	267.551,00	232.505,00	86,9
4.	Financijski rashodi	210.708,00	118.272,00	56,1
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	10.500,00	17.109,00	162,9
6.	Drugi rashodi	1.868.103,00	312.544,00	16,7
	Ukupno	9.963.681,00	7.120.940,00	71,5
	Višak prihoda	0,00	907.100,00	-
	Manjak prihoda	479.784,00	0,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjeni su rashodi za usluge za 693.552,00 kn ili 23,2 % i drugi rashodi za 1.555.559,00 kn ili 83,3 %, jer nije bilo troškova izborne promidžbe.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 3.214.200,00 kn, što je 45,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće u iznosu 2.716.256,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 465.813,00 kn te na doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje osoba na stručnom osposobljavanju u iznosu 32.131,00 kn. Plaće su obračunane u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se odnose na obračun i isplatu plaća. Utvrđene su ugovorima o radu i odlukama Glavnog tajnika, u bruto iznosima. Koncem 2017., Stranka je imala 29 zaposlenika, a koncem 2018. ima 24 zaposlenika. Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Stranka je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom. Stranka nije ispunila obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom te je plaćala novčanu naknadu za jednu osobu u mjesečnom iznosu 1.032,00 kn.

- Rashodi za usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su u iznosu 423.921,00 kn, što je 5,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na druge usluge promidžbe i informiranja (održavanje sportskih igara 245.935,00 kn, usluge oglašavanja putem medija 101.709,00 kn) u iznosu 347.644,00 kn, promidžbeni materijal (šalovi, kape, upaljači, letci, ruže, licitarska srca i drugi promidžbeni materijal) u iznosu 59.289,00 kn te na rashode za pretplate na dnevni i tjedni tisak u iznosu 16.988,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 2.802.389,00 kn, što je 39,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 1.871.742,00 kn, materijal i energiju u iznosu 389.203,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 346.036,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i drugo u iznosu 122.940,00 kn te na naknade troškova radnicima u iznosu 72.468,00 kn.

Vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu 1.871.742,00 kn, što je 26,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 629.839,00 kn, druge usluge (knjigovodstvene, grafičke, tiskarske i usluge kopiranja te druge usluge) u iznosu 461.411,00 kn, zakupnine i najamnine (zakup poslovnih prostora i opreme) u iznosu 390.861,00 kn, intelektualne i osobne usluge (ispitivanje javnog mnijenja, vođenje društvenih mreža, savjetovanje, komunikacijski treninzi, usluge odvjetnika, autorski honorar) u iznosu 183.689,00 kn, komunalne usluge u iznosu 155.694,00 kn, računalne usluge u iznosu 30.296,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 19.952,00 kn. Rashodi za zakup poslovnih prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koji koriste organizacijske jedinice. Prema tabličnom pregledu poslovnih prostora u zakupu, Stranka ima 52 poslovna prostora u zakupu. Navedeni pregled sadrži podatke o zakupodavcu, odnosno vlasniku prostora, adresi i površini poslovnog prostora, uvjetima korištenja, datumu ugovora o zakupu, iznosu mjesečne zakupnine i drugo. U vlasništvu jedinica lokalne samouprave je 37 poslovnih prostora, a 15 poslovnih prostora je u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Poslovni prostor u Gradu Zagrebu, površine 70,41 m² (u vlasništvu Republike Hrvatske), Stranka je u 2018. koristila bez naknade (neriješeni imovinsko - pravni odnosi), a plaćala je troškove struje, vode i plina. Ugovorom o privremenom korištenju navedenog poslovnog prostora zaključenim u prosincu 2006., ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu 352,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu 389.203,00 kn, što je 5,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plin u iznosu 111.514,00 kn, električnu energiju u iznosu 108.723,00 kn, motorni benzin i dizel gorivo u iznosu 87.650,00 kn, druge materijalne rashode (okviri za slike, plakete, vijenci, cvijeće, lampioni, materijal za soboslikarske radove i razni potrošni materijal) u iznosu 31.922,00 kn, sitni inventar (mobiteli, kalkulator, vatrogasni aparat, uredska fotelja, zvučnik, slavina, grijalice, printer, ventilator, hladnjak, stolice i drugi sitni inventar) u iznosu 23.536,00 kn, uredski materijal u iznosu 23.401,00 kn te materijal za održavanje i čišćenje u iznosu 2.457,00 kn.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 346.036,00 kn, što je 4,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose na rashode za reprezentaciju u iznosu 214.793,00 kn, međunarodne članarine u iznosu 58.687,00 kn, premije osiguranja (prijevozna sredstva 22.607,00 kn, druga imovina 13.939,00 kn) u iznosu 36.546,00 kn, pristojbe i takse u iznosu 21.002,00 kn, naknade zbog ne zapošljavanja osoba s invaliditetom u iznosu 12.334,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 1.834,00 kn i tuzemne članarine u iznosu 840,00 kn.

Rashodi za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i drugo ostvareni su u iznosu 122.940,00 kn, što je 1,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na troškove službenih putovanja i to prijevoza (korištenje privatnih automobila u službene svrhe i prijevoz avionom) u iznosu 68.500,00 kn, cestarina, parkiranja i tunelarina u iznosu 45.905,00 kn, dnevnica u iznosu 4.987,00 kn, naknada za loko vožnju u iznosu 1.550,00 kn, noćenja u iznosu 1.080,00 kn i druge troškove u iznosu 918,00 kn.

Rashodi za naknade troškova radnicima ostvareni su u iznosu 72.468,00 kn, što je 1,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla u iznosu 54.168,00 kn, službena putovanja (prijevoz na službenom putovanju u inozemstvu 16.125,00 kn, prijevoz na službenom putovanju u zemlji 2.175,00 kn) u iznosu 18.300,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu 232.505,00 kn, što je 3,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Navedeni rashodi odnose se na amortizaciju obračunanu na uredsku i računalnu opremu, osobne automobile i računalne programe. Obračun je obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 118.272,00 kn, što je 1,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate za primljeni kredit i financijski najam u iznosu 74.408,00 kn, usluge platnog prometa i banaka u iznosu 41.398,00 kn, zatezne kamate u iznosu 2.028,00 kn i za naknadu za postupak obrade štete u iznosu 438,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu 17.109,00 kn, što je 0,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donacije (pomoći) zdravstvenoj ustanovi (monitor vitalnih funkcija) u iznosu 12.509,00 kn te udrugama u iznosu 4.600,00 kn. Navedene donacije ostvarene su na temelju zahtjeva korisnika i ugovora o donaciji.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu 312.544,00 kn, što je 4,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode prema izvan sudskoj nagodbi u iznosu 248.553,00 kn, ovrhe i kazne u iznosu 38.622,00 kn te na otpisana potraživanja u iznosu 25.369,00 kn.

Višak prihoda tekuće godine ostvareni je u iznosu 907.100,00 kn, preneseni manjak prihoda iznosi 2.426.011,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.518.911,00 kn. Odlukom Predsjedništva Stranke iz ožujka 2019., određeno je da će se viškom prihoda tekuće godine pokriti dio manjka prihoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 1.055.944,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	720.926,00	493.821,00	68,5
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	234.685,00	156.457,00	66,7
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	473.241,00	324.364,00	68,5
1.3.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	13.000,00	13.000,00	100,0
2.	Financijska imovina	372.652,00	562.123,00	150,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	193.464,00	433.660,00	224,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	179.188,00	128.463,00	71,7
Ukupno imovina		1.093.578,00	1.055.944,00	96,6
3.	Obveze	2.769.437,00	1.824.703,00	65,9
3.1.	Obveze za rashode	699.194,00	629.142,00	90,0
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	2.070.061,00	1.195.561,00	57,8
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	182,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	-1.675.859,00	-768.759,00	45,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		1.093.578,00	1.055.944,00	96,6
Izvanbilančni zapisi		3.589.674,00	3.689.674,00	102,8

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora koncem 2018. manja je za 37.634,00 kn ili 3,4 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine, zbog rashodovanja proizvedene dugotrajne imovine i obračuna amortizacije, a vrijednost obveza smanjena je zbog otplate kredita i zajmova.

Nefinancijska imovina u iznosu 493.821,00 kn sastoji se od nematerijalne imovine (ulaganja u tuđi prostor) u iznosu 156.457,00 kn, prijevoznih sredstava (tri službena automobila) u iznosu 159.030,00 kn, opreme (uredska, komunikacijska, za održavanje i zaštitu) i uredskoga namještaja u iznosu 165.334,00 kn, knjiga u iznosu 10.000,00 kn i umjetničkih djela (slike) u iznosu 3.000,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 562.123,00 kn odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 433.660,00 kn i potraživanja u iznosu 128.463,00 kn. Stranka posluje putem 24 žiro - računa središnjice i podružnica (23 kunska žiro - računa i jedan devizni žiro - račun) koji su otvoreni kod dvije poslovne banke. U 2018. poslovala je putem 17 blagajni središnjice i podružnica, dok putem šest blagajni nije ostvaren promet novčanih sredstava, nego je početno i završno stanje novčanih sredstava iskazano u iznosu 16.595,00 kn.

Potraživanja u iznosu 128.463,00 kn odnose se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje Stranke u iznosu 116.275,00 kn, zakupnine (grad Zagreb) u iznosu 2.883,00 kn te na jamčevne pologe za poslovne prostore u iznosu 9.305,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2019.) potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje Stranke naplaćena su u iznosu 8.189,00 kn ili 7,0 %.

Obveze iskazane u iznosu 1.824.703,00 kn odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.195.561,00 kn i za rashode u iznosu 629.142,00 kn (materijalni rashodi 396.926,00 kn i za radnike 232.216,00 kn). U odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 944.734,00 kn ili 34,1 %. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2019.) obveze su podmirene u iznosu 873.549,00 kn ili 47,9 %.

Obveze za kredite i zajmove početkom 2018. u iznosu 2.070.061,00 kn odnose se na obveze za kredit poslovnoj banci u iznosu 1.300.000,00 kn, obveze za zajmove od fizičkih osoba u iznosu 640.000,00 kn i obveze za financijski najam službenog automobila u iznosu 130.061,00 kn. U 2018. Stranka se nije zaduživala. Tijekom 2018. otplaćeno je 874.500,00 kn (kredit banci 742.857,00 kn, pozajmice fizičkim osobama 100.000,00 kn te za financijski najam službenog automobila 31.643,00 kn). Stanje obveza za kredite i zajmove koncem 2018. iznosi 1.195.561,00 kn, a odnosi se na obveze za kredit poslovnoj banci 557.143,00 kn, zajmove od fizičkih osoba 540.000,00 kn i obveze za financijski najam službenog automobila u iznosu 98.418,00 kn.

Ugovor o kreditu u iznosu 3.000.000,00 kn zaključen je s poslovnom bankom u studenome 2015. Ugovoren je rok povrata kredita 42 mjeseca od prijenosa kredita u otplatu, u 12 tromjesečnih obroka (svaki obrok iznosi 214.286,00 kn), od kojih je prvi dospio u svibnju 2016. te kamata u visini zbroja tromjesečnog ZIBOR-a i marže u iznosu 5,5 % godišnje. Tijekom 2018. kredit je otplaćen u iznosu 742.857,00 kn, u skladu s ugovorom te stanje kredita koncem 2018. iznosi 557.143,00 kn. Kredit je u cijelosti otplaćen do konca kolovoza 2019.

Od Predsjednika Stranke pozajmljeno je 100.000,00 kn. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je u svibnju 2017. Pozajmica je beskamatna. Rok povrata ugovoren je šest mjeseci od dana uplate pozajmice na žiro - račun Stranke. Do konca 2018. pozajmica nije vraćena. Dodatak ugovoru za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključen je u studenome 2018. (rok povrata ugovoren je do konca studenoga 2019.).

Od Glavnog tajnika Stranke pozajmljeno je 500.000,00 kn. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je u travnju 2014. Pozajmica je beskamatna. Do konca 2018. vraćeno je 200.000,00 kn, od čega u 2018. u iznosu 50.000,00 kn. U ožujku 2019. zaključen je dodatak ugovoru o kratkoročnoj pozajmici, kojim je rok vraćanja ugovoren do ožujka 2020. Stanje pozajmice koncem 2018. iznosi 300.000,00 kn.

U 2017., od Glavnog tajnika pozajmljeno je 100.000,00 kn. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je u lipnju 2017. Rok povrata ugovoren je šest mjeseci od dana uplate pozajmice na žiro - račun Stranke. Pozajmica je beskamatna. Do konca 2018. pozajmica nije vraćena te stanje primljene pozajmice koncem 2018. iznosi 100.000,00 kn. Dodatak ugovoru o kratkoročnoj pozajmici kojim je rok vraćanja ugovoren do početka prosinca 2019., zaključeni je u prosincu 2018.

Od dvije fizičke osobe pozajmljeno je 90.000,00 kn, prema ugovorima o pozajmicama iz veljače 2016. i ožujka 2017. Pozajmice su beskamatne. Do konca 2018. jednoj fizičkoj osobi vraćena je pozajmica u cijelosti, odnosno u iznosu 40.000,00 kn, dok je drugoj fizičkoj osobi vraćena pozajmica u iznosu 10.000,00 kn te stanje pozajmice koncem 2018. iznosi 40.000,00 kn.

U kolovozu 2016., Stranka je s davateljem financijskog najma zaključila ugovor o financijskom najmu za nabavu službenog automobila u iznosu 249.000,00 kn s uračunanim porezom na dodanu vrijednost.

Plaćanje je ugovoreno u 60 obroka od kojih je prvi dospio u rujnu 2016. Ugovoreni su instrumenti osiguranja plaćanja financijskog najma (zadužnica i polica automobilske kasko osiguranja). U 2018. otplaćeno je 31.643,00 kn te stanje obveza koncem 2018. iznosi 98.418,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su koncem 2018. u negativnom iznosu 768.759,00 kn, što je za 907.100,00 kn ili 54,1 % više u odnosu na stanje početkom godine, a odnose se na vlastite izvore u iznosu 750.152,00 kn i manjak prihoda u iznosu 1.518.911,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 3.689.674,00 kn odnose se na evidentirane instrumente osiguranja povrata primljenih kredita od poslovne banke u iznosu 3.000.000,00 kn, leasing društva za financijski i operativni najam vozila u iznosu 219.674,00 kn, za osiguranje izvršavanja ugovora o stručnom osposobljavanju zaključenoga s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u iznosu 300.000,00 kn, za osiguranje plaćanja goriva dobavljaču u iznosu 100.000,00 kn, za osiguranje ugovora o najmu poslovnog prostora (Grad Knin, Grad Varaždin i Grad Dubrovnik) u iznosu 65.000,00 kn te za osiguranje poslovnoj banci za poslovnu karticu u iznosu 5.000,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 5. lipnja do 26. studenoga 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
3. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18)
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija

6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, članak 16. (Narodne novine 119/15)
7. Statut (2009.) i izmjene statuta (2012. i 2016.)
8. Pravilnik o radu (2010.)
9. Pravilnik o financijskom poslovanju (2016.)
10. Godišnji program rada te Financijski plan i izmjene plana
11. Zakon o porezu na dohodak, članak 21. (Narodne novine 115/16 i 106/18)
12. Odluka o korištenju privatnih automobila u službene svrhe (veljača 2018.)
13. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom članak 8. (Narodne novine 57/13, 152/14 i 39/18)
14. Pravilnik o utvrđivanju kvote zapošljavanja osoba s invaliditetom (Narodne novine 75/18 i 120/18).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, od članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također, obavljena je provjera dokumentacije u vezi obračuna plaća i naknada, materijalnih rashoda, amortizacije, financijskih te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Stranke i osobama iz knjigovodstvenog servisa te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje te na rashode za službena putovanja.

1. Planiranje

1.1. Financijski plan za 2018. donesen je i usvojen u studenom 2017. na sjednicama Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke. Prihodi su planirani u iznosu 7.450.000,00 kn, a rashodi u iznosu 7.228.000,00 kn. Izmjenama plana donesenim i usvojenim u listopadu 2018., prihodi su planirani u iznosu 8.050.000,00 kn, a rashodi u iznosu 7.100.000,00 kn. Financijskim planom i izmjenama Financijskog plana nije planirani rezultat poslovanja. Odredbama članka 16. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija propisano je da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Rezultat poslovanja sastoji se od prenesenoga manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanoga manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Preneseni manjkovi, odnosno viškovi iz prethodnih godina ne moraju biti nužno pokriveni, odnosno iskorišteni (utrošeni) u godini za koju se sastavlja financijski plan.

Državni ured za reviziju predlaže Financijskim planom planirati rezultat poslovanja.

1.2. *Stranka prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi s planiranjem te navodi da će u Financijskom planu za 2020. iskazati planirani rezultat poslovanja.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

- Poslovne knjige

Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga, knjigu ulaznih računa i knjigu blagajne te evidencije putnih naloga, korištenja službenih automobila i za loko vožnju.

Revizijom je utvrđeno da pojedini prihodi, rashodi i obveze nisu točno iskazani u financijskim izvještajima ni evidentirani u poslovnim knjigama.

Prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno poslovanje Stranke iskazani su u financijskim izvještajima i evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu 1.946.817,00 kn, umjesto u iznosu 1.954.137,00 kn, odnosno manje za 7.320,00 kn. Do umanjivanja spomenutih prihoda došlo je zbog pogrešnog iskazivanja odnosno evidentiranja potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su trebala biti evidentirana na računu odgođenog priznavanja prihoda. Odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Računovodstveno načelo nastanka događaja znači, između ostaloga, da se nerecipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Odredbama članka 28. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da skupina računa 29 - Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja), sadrže, između ostaloga, prihode koji su naplaćeni ili obračunani u tekućem razdoblju, a odnose se na iduće obračunsko razdoblje.

Skreće se pozornost na odredbu članka 51. stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019. (s obzirom na to da se prema odredbi članka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, na političke stranke primjenjuju odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija), prema kojoj su političke stranke dužne voditi financijsko poslovanje i računovodstvo sukladno propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, ovisno o vrijednosti imovine i visini ostvarenih prihoda u prethodnoj godini, neovisno o godini početka poslovanja, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

U financijskim izvještajima rashodi i obveze iskazani su, a u poslovnim knjigama evidentirani su manje za 14.005,00 kn. U poslovnim knjigama, na računima obveza prema dobavljačima, evidentirana su plaćanja (preplate) po predračunima i ponudama za kupnju avionskih karata, vijenaca, hotelske usluge, oglašavanje, potrošnju vode, zakup poslovnog prostora i režijske troškove u iznosu 14.005,00 kn za koje do konca 2018., dobavljači nisu ispostavili račune, a odnose se na roba i usluge iz 2018. i ranijih godina. Odredbama članka 10. i 22. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora te da su obveze neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja za čiju namjeru se očekuje odljev resursa.

Nadalje, u poslovnim knjigama evidentirani su rashodi za gorivo u iznosu 87.650,00 kn i rashodi za cestarine u iznosu 31.253,00 kn prema računima dobavljača za prodaju motornih goriva i za naplatu cestarine putem elektroničke naplate (ENC). Tako evidentirani rashodi za gorivo i cestarine ne mogu se izravno povezati s putnim nalogima za korištenje službenih automobila i za korištenje privatnih automobila u službene svrhe te je onemogućena kontrola evidentiranih rashoda u poslovnim knjigama za gorivo u iznosu 87.650,00 kn i cestarina u iznosu 31.253,00 kn s obračunanim iznosima goriva i cestarina u putnim nalogima.

Također, prema odredbama članka 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavljene, ali ne sadrže pregled ostalih ugovornih obveza po sudskim sporovima u tijeku, ni rokove dospijeca kredita i zajmova. Prema dostavljenim podacima, u 2018., u tijeku su četiri prekršajna postupka na temelju Zakona o ravnopravnosti spolova, pri čemu je maksimalna kazna za učinjeni prekršaj 20.000,00 kn, a ovisno o stupnju krivnje i okolnosti počinjena prekršaja može iznositi 1.667,00 kn. Stranka je koncem 2018. imala obvezu za kredit poslovnoj banci u iznosu 557.143,00 kn, obveze za zajmove fizičkim osobama u 540.000,00 kn i obveze za financijski najam službenog automobila u iznosu 98.418,00 kn. Odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija propisano je da su obvezne bilješke uz bilancu: pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku), pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (leasinga).

Državni ured za reviziju nalaže iskazati u financijskim izvještajima i evidentirati u poslovnim knjigama prihode, rashode i obveze u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Predlaže u poslovnim knjigama evidentirati rashode za gorivo i rashode za cestarinu na temelju putnih naloga na način da se omogući kontrola ostvarenih rashoda za gorivo i cestarine s obračunanim gorivom i cestarinama na putnim nalozima. Nalaže sastaviti financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, a Bilješke uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Stranka prihvaća naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi s računovodstvenim poslovanjem. Za prihode od jedinica lokalne (regionalne) samouprave koji nisu naplaćeni obrazlaže da će ih evidentirati na računu odgođenog priznavanja prihoda. Za plaćene obveze dobavljača, za koje trenutno nema računa, obrazlaže da će ih evidentirati na računu potraživanja za dane predujmove. Za rashode za gorivo i cestarine navodi da je u postupku ustrojavanje evidencije iz koje će se moći povezati troškovi goriva i cestarina s pojedinim putnim nalozima. Nadalje, navodi da će Bilješke uz financijske izvještaje za 2019. sadržavati pregled i podatke svih ugovorenih obveza, sudskih sporova kao i rokove i dospijeca kredita i zajmova.*

3. Rashodi za službena putovanja

- 3.1. Rashodi za službena putovanja ostvareni su u iznosu 228.890,00 kn. Odnose se na rashode za motorni benzin i dizel gorivo za službene automobile i za korištenje privatnih automobila u službene svrhe u iznosu 87.650,00 kn (evidentirani u okviru rashoda za materijal i energiju), korištenje privatnih automobila u službene svrhe (obračun 2,00 kn po kilometru) u iznosu 62.525,00 kn, prijevoz avionom na službenim putovanjima u zemlji i inozemstvu u iznosu 24.275,00 kn, cestarine, parkiranja i tunelarine u iznosu 45.905,00 kn, dnevnice u iznosu 4.987,00 kn, naknade za loko vožnju u iznosu 1.550,00 kn, noćenje u iznosu 1.080,00 kn i druge troškove u iznosu 918,00 kn (evidentirani u okviru računa naknada troškova zaposlenicima i naknada troškova osobama izvan radnog odnosa).

Za korištenje privatnih automobila u službene svrhe, Predsjedništvo Stranke donijelo je u veljači 2018., odluku kojom je određeno da se naknada troškova goriva za korištenje privatnih automobila u službene svrhe obračunava i isplaćuje u visini od 2,00 kn po kilometru. Stranka u svim slučajevima ne obračunava i ne isplaćuje naknadu za korištenje privatnih automobila u službene svrhe u iznosu 2,00 kn po kilometru kako je određeno Odlukom, nego navedenu naknadu obračunava i isplaćuje prema računima za gorivo koje jednom mjesečno ispostavlja trgovačko društvo za prodaju motornih goriva na temelju korištenja kartice tog trgovačkog društva (karticu koriste članovi Stranke za službena vozila te Glavni tajnik, voditelj Političke akademije, Predstojnik Središnjeg ureda i regionalni tajnici za korištenje privatnih automobila u službene svrhe). U putnim nalogima navedenih osoba koje koriste privatne automobile u službene svrhe obračun naknade nije jednak umnošku broja kilometara i naknade u visini 2,00 kn po kilometru, nego je u pojedinim slučajevima veći, a u pojedinim manji.

Provjerom 27 putnih naloga voditelja Političke akademije, koji su izdani u 2018. za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, utvrđeno je da je navedena naknada obračunana i plaćena u iznosu 16.852,00 kn, a umnožak broja kilometara (7 989 km) i naknade u visini 2,00 kn po kilometru iznosi 15.978,00 kn, odnosno obračunano je i plaćeno 874,00 kn više. Na isplaćenu naknadu iznad propisanoga iznosa nisu obračunani i uplaćeni doprinosi i porez na dohodak. Odredbama članka 21. Zakona o porezu na dohodak, propisano je da se naknada, potpora, nagrada i drugog, koje poslodavac isplaćuje ili daje radnicima iznad propisanih iznosa smatraju primicima po osnovi nesamostalnog rada (plaćom) odnosno dohotkom koji se oporezuje.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati i isplatiti naknadu za korištenje privatnih automobila u službene svrhe u skladu s Odlukom Predsjedništva Stranke, odnosno u visini 2,00 kn po kilometru. Nalaže obračunati i uplatiti propisane poreze i doprinose na primitke od nesamostalnog rada.

- 3.2. *Stranka prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju u vezi s rashodima za službena putovanja. U svom očitovanju navodi da će naknadu za korištenje privatnih automobila u službene svrhe isplaćivati u skladu s Odlukom Predsjedništva Stranke u visini do 2,00 kn po kilometru, a za više isplaćeni iznos naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe obračunati primitak od nesamostalnog rada i uplatiti propisane poreze i doprinose.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2017., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. provjereno je, je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2016.	2017.	Naloženo je plaćati obveze prema ugovorenom dospijeću.	30.6.2019.	djelomično provedeno
2.		2017.	Predloženo je pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke.	28.2.2019.	djelomično provedeno

Obrazloženje danog naloga i preporuke koji su djelomično provedeni, daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom za plaćanje obveza prema ugovorenom dospijeću Stranka je obveze koncem 2018. iskazala u iznosu 1.824.703,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 944.734,00 kn ili 34,1 %. Dospjele obveze iznose 276.336,00 kn i do konca kolovoza 2018. podmirene su u iznosu 170.696,00 kn, odnosno 38,2 %. Plaćanje obveza prema dobavljačima ne obavlja se prema ugovorenom dospijeću, nego prema financijskim mogućnostima Stranke. Obzirom da su obveze za rashode koncem godine iskazane u iznosu 629.142,00 kn (za materijalne rashode u iznosu 396.926,00 kn i za radnike u iznosu 232.216,00 kn), a obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.195.561,00 kn, ukupne obveze i nadalje su vrijednosno značajne.
- U vezi s preporukom o pribavljanju odluka o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu u 2018., Stranka je u 2018. pribavila odluke od 116, dok od 66 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije pribavila odluke za redovito financiranje.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *Stranka prihvaća status naloga i preporuke koji nisu u cijelosti provedeni.*